

Bilaga 1: Åtgärdsmatris för Lovisa

Läget för utfallet av åtgärderna har bedömts i matrisen med olika färgkoder:

Åtgärden utfördes eller påbörjades inte 2021.

Åtgärden är i planeringsskede eller den är inledd, men resultat har ännu inte uppnåtts.

Åtgärden blev planenligt slutförd 2021, men utvecklingen pågår fortfarande.

Vid vissa punkter förekommer det flera färgkoder beroende på vilket skede av genomförandet åtgärden i fråga är i.

Tyngdpunkter

1. Delaktiga invånare
2. Förebyggande verksamhet och tjänster i rätt tid
3. Miljö som stöder välfärd med beaktande av hållbar utveckling

I åtgärderna ingår att genomföra Unicefs modell Barnvänlig kommun.

I samband med den årliga rapporteringen bedöms hur åtgärderna har utfallit och vid behov kan man då precisera, utvidga och ändra dem. Aktualiteten av åtgärdsmatrisen för Lovisa bedöms på nytt efter att välfärdsområdets verksamhet har kommit igång.

1. Delaktiga invånare				
MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATOR	UTFALL	LÄGE
Vi ökar invånarnas möjligheter att påverka ärenden som berör dem.	Vi utför riktade invånarenkäter.	Antalet enkäter och hur resultaten utnyttjas.	Under 2021 utfördes många enkäter som var öppna för alla, såsom en välfärdsenkät, en enkät om omständigheterna för gång och cykling och en kartläggning av förekomsten av spansk skogssnigel, samt enkäter riktade till särskilda målgrupper om till exempel barns och ungas hobbyönskemål och tidpunkten för skolornas lov. Kommuninvånarna hade också möjlighet att kommentera välfärdsplanerna. Utöver detta genomfördes riksomfattande enkäter, såsom enkäten Hälsa i skolan.	
	Invånarråd.	Genomförd verksamhet.	På boendeserviceenheterna hölls boendemöten. I Isnäs ordnades ett öppet informations- och diskussionsmöte för seniorer, till vilket det ordnades transport från centrum.	
	Vi stöder ibruktagande av deltagande budgetering i centralerna.	Antalet projekt där deltagande budgetering har utnyttjats och resultatet.	Deltagande budgetering har inte utnyttjats. Coronaviruspandemin gjorde det svårt för ungdomsfullmäktige att använda sig av deltagande budgetering.	
	Vi hör aktivt ungdomsfullmäktige, äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning.	Antalet utlåtanden, bemötanden och förslag.	Ungdomsfullmäktige gav utlåtande om bland annat stadens välfärdsplan och välfärdsplanen för barn och unga. Representanterna för ungdomsfullmäktige deltog aktivt i nämndarbetet. Medlemmar av äldrerådet deltog i utarbetandet av åldersprogrammet 2021–2026 och tillgänglighetsplanen	

			samt i den tillgänglighetspromenad som ordnades.	
	Säkerhetsenkäter som utförs regionalt.	Resultaten av enkäterna.	Östra Nylands säkerhetsenkät utförs vartannat år, på jämna år. Följande enkät utförs hösten 2022.	
	Sysselsättningstjänsterna samlar in respons på sin verksamhet och man utvärderar den. Vi skapar utvärderingsmätare.	Uppnått/Inte uppnått, antalet besökare m.m.	<p>På ungdomsverkstaden används Sovari, en mätare av social förstärkning som årligen samlar information om det uppsökande arbetets och arbetsverkstadsverksamhetens kvalitet och inverkan på livskompetensen. Ungdomsverkstaden svarar dessutom årligen på regionförvaltningsverkets och Undervisnings- och kulturministeriets enkäter. Från samarbetsnätverket för ungdomsverkstaden har vi satt ihop en styrgrupp som följer upp och övervakar arbetsverkstadens verksamhet.</p> <p>Väglösa verkstaden betjänade 59 olika personer (inklusive personer som intervjuats, tagit del av tjänster och fått rådgivning) under 2021. Av dessa deltog 44 i arbetsverkstadens verksamhet genom avtal (arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, arbetsprövning eller lönesubventionerat arbete) eller genom placering i stadens enheter, i företag eller i föreningar. Av dessa har sex personer inlett studier på läroavtal.</p>	
Växelverkan mellan invånarna, beslutsfattarna och serviceproducenterna.	Vi ordnar en byakväll och en säkerhetspromenad i samarbete med aktörer inom tredje sektorn minst en gång om året.	Antalet deltagare i byakvällar, genomförd verksamhet.	Arbetsgruppen för främjande av hälsa och välfärd ordnade en invånarkväll i centrum 25.11.2021 och en säkerhetspromenad i Sävträsk 7.10.2021. Centralen för bildning och	

			välfärd och centralen för näringsliv och infrastruktur ordnade byakvällar i Forsby, Liljendal, Isnäs och Strömfors kyrkby.	
	Stadens årliga öppna möten för föreningar eller andra motsvarande aktörer.	Antal.	Kulturtjänsterna ordnade kulturkaffeevenemang cirka en gång i månaden. På grund av coronaviruspandemin ordnades merparten av evenemangen på distans. För idrottsföreningarna ordnades ett föreningsmöte där salturena i idrottssalarna behandlades.	
	Vi presenterar vår verksamhet för nya förtroendevalda och beslutsfattare.	Omfattningen av den presenterade verksamheten.	Vi presenterade verksamheten för de nya förtroendevalda på nämndernas första sammanträden.	
	Deltagande av äldre i bedömningen av konsekvenser i beslutsfattandet.	De ärenden som beretts behandlas i äldrerådet eller på diskussionsmöten för allmänheten.	Pandemin påverkade äldrerådets sammanträden. Vi utarbetade planen för att stödja den äldre befolkningens funktionsförmåga för 2021–2021 i samarbete med medlemmarna i äldrerådet. Planen grundar sig en bedömning av nuläget.	
	Vi gör bedömning av konsekvenser för barn till en del av beredningen.	Genomförd verksamhet.	Vi har inte ännu en bekräftad modell i bruk. Centralen för bildning och välfärd använde bedömning av konsekvenserna för barn i stor utsträckning, andra centraler sporadiskt. Syftet är att utveckla processen under 2022 som en del av arbetet inom ramen för Unicefs modell Barnvänlig kommun.	
Vi breddar samarbetsmodellerna.	Vi utarbetar ett föreningsprogram i samarbete med aktörer inom tredje sektorn.	Uppnått/Inte uppnått.	Arbetet med att utarbeta programmet har ännu inte påbörjats.	

	Vi fortsätter med involverande verksamhet i planläggningen.	Kontinuerlig verksamhetsmodell.	I planläggningen användes involverande verksamhet.	
2. Förebyggande verksamhet och tjänster i rätt tid				
MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATOR	UTFALL	LÄGE
Vi upprätthåller och utökar förebyggande verksamhet.	Trafikfostran särskilt för unga och äldre.	Omfattningen av den ordnade verksamheten.	Ungdomsarbetarna deltog i en trafiksäkerhetsutbildning på hösten. För skoleleverna i Tessjö ordnades ett gemensamt trafiksäkerhetsevenemang på hösten. På hösten utdelades reflex till alla elever och lärare.	
	Gruppverksamhet för vuxna.	Antalet grupper och antalet deltagare.	Vi har inte ännu kunnat inleda gruppverksamheten.	
	Projektet för att förhindra fallolyckor i hela östra Nyland.	Genomförd verksamhet (frap- och frop-blanketter).	Inom tjänsterna för seniorer används frap- och frop-blanketterna i omfattande grad i arbetet för att förebygga fallolyckor. Seniorstjänstens rådgivningstjänst delade ut 100 halkskydd till över 65-åringar.	
	Motionsrådgivning för vuxna, mammamotion som nyhet (för gravida och kvinnor som nyss har fött barn) i samarbete med rådgivningen och fysioterapin.	Antalet klientkontakter.	Motionsrådgivningen för gravida och kvinnor som nyss fött barn har ännu inte inletts. 18 vuxna/äldre personer fick motionsrådgivning.	
	Riktad motionsrådgivning för barn och unga.	Move!-testerna.	Inom ramen för projektet Studier i rörelse prövade vi på personal trainer-verksamhet för gymnasie-studerande. För barn och ungdomar i högstadietålder fanns ingen riktad verksamhet. Move!-testerna utfördes av 153 elever i årskurs 5 och 151 elever i årskurs 8. Hos 54 procent av eleverna i årskurs 5 och	

			hos 53 procent av eleverna i årskurs 8 ligger den fysiska funktionsförmågan på en nivå som eventuellt förbrukar eller inverkar skadligt på hälsan.	
	Vi erbjuder idrottstjänster i omfattande grad i kommunområdet.	Antalet kunder i den handledda verksamheten och respons.	För seniorerna ordnade vi ledd motion i centrum, Valkom, Strömfors kyrkby, Forsby och Sävträsk samt vattengymnastik. På grund av coronaviruspandemin har deltagarantalen minskat. Antalet deltagare uppgick till 190. I simskolorna och simklubbarna för barn deltog 50 barn. Responsenkäter användes inte.	
	Vi utvecklar hobbyverksamhet för barn och unga.	Omfattningen av den hobbyverksamhet som staden ordnat.	Coronavirusrestriktionerna inverkar på ordnandet av hobbyverksamhet. Skoj med hobby-klubbar inom ramen för Lovisamodellen ordnades i varje skola, sammanlagt 25 klubbar. Fritidstjänsterna ordnade 7 klubbar, och 30 klubbar ordnades inom ramen för skolornas klubbverksamhet.	
	Vi utvecklar idrotts- och hobbyverksamhet för äldre.	Uppnående av målen i enlighet med åldersprogrammet.	Programmet blev färdigt i december 2021. Vi har ännu inte inlett verksamhet enligt programmet, men vi har genomfört och utvecklat annan verksamhet i samarbete.	
	Vi utvecklar arbetsformerna inom ungdomsarbetet, till exempel skolungdomsarbete, patrullerande ungdomsarbetare och kulturungdomsarbete som görs i samarbete med kulturtjänsterna.	Planen har utarbetats. Verksamheten har inletts.	Vi har börjat utveckla arbetsätten och verksamheten enligt planen. Skolungdomsarbetaren inledde sitt arbete i januari 2021.	
	Planering av seniorrådgivning (Finger).	Planen har utarbetats. Verksamheten har inletts.	Inom tjänsterna för seniorer pratar och diskuterar man i stor utsträckning i olika	

			klientkontakter om hur levnadsvanorna påverkar hjärnhälsan samt minnet och utvecklingen av minnessjukdomar. Den egentliga rådgivningsverksamheten har inte ännu inletts.	
	Vi satsar på och ordnar förebyggande rusmedelsarbete och uppdaterar programmet för förebyggande rusmedelsarbete.	Genomförd verksamhet.	Programmet har inte uppdaterats på grund av inrättandet av välfärdsområden. Föreningen för förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf ordnade lektioner i rusmedelsfostran för eleverna i årskurs 5 och 7 med hjälp av verksamhetsmetoderna Hubu och Ska vi snacka?. I helheten ingick bland annat lektioner i rusmedelsfostran, informations- och diskussionsmöte för personalen och föräldrakväll.	
	Vi lockar flera deltagare till medborgarinstitutets verksamhet, särskilt till motionsgrupper för vuxna genom att informera om grupperna och sänka tröskeln för att delta.	Antalet deltagare.	Motion är ett mycket populärt ämne, men på grund av coronavirus-restriktionerna uppgick antalet lektioner ifjol endast till 1 322,70 . Antalet deltagare uppgick till 844, vilket är cirka 200 deltagare färre än 2019. Medborgarinstitutets kunder deltog entusiastiskt i olika grundkurser inom motion.	
	Genom att utbilda personalen förbättrar vi identifieringen av våld riktat mot barn och ökar omfattningen av metoderna för att agera i situationer där någon misstänks ha utövat våld.	Antalet utbildningar och antalet deltagare i utbildningar.	Den utbildning som baserar sig på Institutet för hälsa och välfärds nätutbildningsmaterial är en fysisk utbildning. På grund av coronaviruspandemin kunde utbildningen inte ordnas 2021. Den första utbildningen hålls i april 2022.	

			Det finns direktiv för hur personalen inom småbarnspedagogiken ska agera i situationer där man misstänker att våld har utövats.	
	Vi förstärker stöd för föräldraskap och stöd för skilsmässosituationer regionalt som en del av projektet ITUA.	Genomförd verksamhet.	Som en del av projektet ITUA infördes inom hela östra Nyland i december 2021 Familjestigen-webbkurser avsedda för att stödja föräldraskapet.	
	För att tidigt identifiera behov av stöd beskriver vi som en del av projektet ITUA servicestigarna för deprimerade mödrar och servicestigarna för barn och unga som lider av depression och ångest.	Genomförd verksamhet.	Vi planerade den regionala strukturen för tidig intervention för barn och unga under 2021. Vi har inte ännu beskrivit servicestigarna.	
	Vi utbildar personalen och tar i bruk verksamhetsmodellen IPC som en del av projektet ITUA vid förebyggande och i tidig vård av depression hos unga samt CoolKids vid förebyggande och i tidig vård av ångest hos unga.	Antalet personal som utbildats, genomförd verksamhet.	Vi har tidigare utbildat den ansvariga kuratorn och den psykiatriska sjukskötaren för barn och unga i användningen av IPC-metoden, och de utnyttjar nu metoden. Den psykiatriska sjukskötaren utbildades hösten 2021 i användningen av IPT-metoden, och nu använder sjukskötaren metoden i arbetet. Det var möjligt först vintern 2022 att ha flera deltagare i IPC- och Cool Kids-utbildningarna, som HUS ordnade.	
	Vi utvidgar servicerådgivningen utan tidsbeställning för barnfamiljer (projektet ITUA).	Genomförd verksamhet.	Genomfördes inte 2021.	
	Vi informerar invånarna om hälsosam näring via olika kanaler.	Genomförd verksamhet.	En babymatskurs ordnades i september tillsammans med Marthaföreningen. Hälsovårdarna i rådgivningsbyrån och skolhälsovården fick anvisningar om att effektivisera informeringen till	

			föräldrarna om hälsosamma matvanor, motion och tillräcklig sömn. På invånarkvällarna berättade kostservicechefen om stadens kostservice, särskilt om skolmåltiderna. På Lovisas peda.net-webbplats finns egna sidor om maten i skolan.	
Vi lägger märke till dem som befinner sig i den mest utsatta situationen när vi planerar tjänsterna.	Vi riktar idrottstjänster individuellt.	Antalet grupper för anpassad idrott och motion.	Idrottsväsendet ordnade innebandyspel för specialgrupper och vattengymnastikgrupper (integrerade klienter inom anpassad idrott och motion). Tjänsterna för seniorer ordnade motionsgrupper i centrum, Tessjö och Isnäs samt virtuella gymnastikgrupper med hjälp av VideoVisit.	
	Vi utvecklar den uppsökande äldreomsorgen.	Verksamheten har inletts.	Småskalig verksamhet har inletts inom tjänsterna för seniorer.	
	Vi främjar invandrarnas integration, delaktighet och välfärd tillsammans med aktörer inom tredje sektorn och församlingen.	Antalet riktade åtgärder, bland annat studiesedlar, projekt, tillställningar, evenemang som har preciserats närmare i integrationsprogrammet.	Programmet för främjande av integration uppdaterades och godkändes 2021. Vi inledde 2021 ett samarbete med projektet MOI (maahanmuuttajien ohjauspiste, rådgivningsplats för invandrare) i Borgå. Det är fråga om handlednings- och rådgivningsverksamhet med låg tröskel avsedd särskilt för de grupper som inte använder invandrartjänsterna. Lovisa deltog i ESF-projektet Porvoon malli, som främjade sysselsättningen av invandrare. Coronaviruspandemin hindrade ordnandet av större evenemang och tillställningar och bromsade delvis upp nätverksarbetet och dess utveckling.	

			<p>Lovisa har ett avtal med Mannerheims Barnskyddsförbunds Nylands distrikt om verksamheten Bli vän med en invandrarmamma.</p>	
	<p>Vi främjar goda relationer mellan befolkningsgrupperna i samarbete med aktörer inom tredje sektorn.</p>	<p>Tillställningarna och åtgärderna.</p>	<p>Föreningar i Lovisa beviljas ett Lovisatillägg för sysselsättning. Med hjälp av Lovisatillägget har flera föreningar kunnat anställa bland annat byagårdskarlar till hjälp för det lokala samhället.</p>	
	<p>Vi kartlägger de patienter som använder hälsovårdstjänster i stor grad (preciserad vårdplan).</p>	<p>Antalet besök.</p>	<p>Vid mottagningen infördes patientsegmentering. Med segmenteringen försöker vi kartlägga vården av de patienter som använder tjänsterna i stor grad.</p>	
	<p>Vi tar i bruk social rehabilitering.</p>	<p>Genomförd verksamhet.</p>	<p>Under 2021 framskred ibruktagandet av social rehabilitering inte och social rehabiliteringsverksamhet ordnades i mycket liten skala.</p>	
	<p>Vi utnyttjar Navigatorverksamhetsmodellen.</p>	<p>Antalet deltagare och klienter.</p>	<p>Navigatorverksamheten fortsatte 2021 i stadens egen regi som en del av ungdomstjänsterna.</p>	
	<p>Vi utvecklar undervisningen i finska som andraspråk (S2) inom småbarnspedagogiken. Vi anställer en S2-lärare som är sakkunnig inom språk- och kulturmedveten småbarnspedagogik och stöder daghemmen. I uppgiften betonas utveckling av språkmedveten pedagogik, stöd för att lära sig språket och inkluderande småbarnspedagogik.</p>	<p>Uppnått/Inte uppnått.</p>	<p>S2-läraren inledde sitt arbete 1.11.2021.</p>	

	Vi utvidgar omfattningen av skiftomsorgen inom småbarnspedagogiken så att den bättre motsvarar invånarnas behov. Vi erbjuder möjlighet till skiftomsorg enligt prövning också för elever på årskurserna ett och två.	Uppnått/Inte uppnått.	1.8.2021 utvidgades skiftomsorgen inom småbarnspedagogiken till Ruukin päiväkoti på grund av efterfrågan och eleverna i årskurs ett och två erbjuds möjlighet till skiftomsorg enligt prövning.	
	Vi utvecklar missbrukar- och mentalvårdstjänsterna riktade till unga regionalt i östra Nyland.	Genomförd verksamhet.	Arbetsgruppen för beredning av östra Nylands enhet för mental hälsa och missbrukarvård för unga inledde sin verksamhet hösten 2021. Beredningen pågår fortfarande.	
	Vi förankrar en systematisk verksamhetsmodell inom barnskyddet och socialarbetet för barnfamiljer.	Genomförd verksamhet.	Den systematiska verksamhetsmodellen är i bruk och används inom barnskyddet och socialarbetet för barnfamiljer.	
	Aktivt samarbete mellan olika aktörer i enlighet med klientens samtycke. Vi kartlägger hinder för sysselsättning, klientens kunskande, vilja och resurser. Vi hänvisar klienter från sysselsättningstjänsterna vidare till rätt tjänst.	Genomförd verksamhet.	Vi har en klar och tydlig verksamhetsmodell (den unga undertecknar en blankett för informationsöverföring, den individuella handledaren hjälper med att föra den ungas ärenden vidare, det görs en första bedömning av den unga i arbetsverkstaden och basis av denna fortsatta planer för verkstadsperioden). Då en person blir klient vid Vägglösa verkstaden begär vi ett skriftligt samtycke till informationsbyte och till samarbete med behövliga aktörer. De närmaste samarbetsaktörerna är stadens socialservice, arbets- och näringstjänsterna, det sektorsövergripande	

			samservicenätverket för främjande av sysselsättning (TYP) och Sotek-säätio. Vi bedömer klienternas verkliga arbetsförmåga med hjälp av träning på arbetsverkstaden och styr dem vid behov vidare.	
	Vi beaktar i tid elever som har avbrutit sina studier och unga utan utbildning.	Genomförd verksamhet.	<p>Ungdomsverkstaden samarbetar med yrkesläroanstalter. Några studerande vid Careeria bedrev studier på ungdomsverkstaden på grund av stor frånvaro och lång skolväg. Ungdomsverkstaden hjälper de unga att ansöka om studieplats. Unga personer som saknar yrke eller som har en yrkesutbildning, som gått gymnasiet eller som skrivit studenten kan komma till verkstaden.</p> <p>Vi kartlägger utbildningsgrunden och behovet av utbildning för dem som blir Vägglösa verkstadens klienter. En del har inte alls någon yrkesutbildning, medan andra har en utbildning som inte motsvarar deras nuvarande arbetsförmåga.</p> <p>Ungdomstjänsterna tillhandahålls på ett och samma ställe i Forums lokaler: Navigatorn (som besöks av samarbetsparter, bland annat arbets- och näringsbyrån, socialväsendet och mentalvårdstjänsterna), uppsökande ungdomsarbetet, det grundläggande ungdomsarbetet och ungdomslokalerna.</p>	

			Inom den grundläggande utbildningen används Trappor för frånvaro. Studiehandledarna följer situationen.	
Vi främjar olika dimensioner inom välfärd.	Vi samarbetar med föreningarna.	Utnyttjat/Inte utnyttjat.	Vi har utnyttjat samarbetet bland annat vid skötseln av idrottsplatser.	
	Vi stöder föreningsverksamhet.	Genomförd verksamhet.	Välfärdsnämnden beviljade 36 700 euro i understöd för kulturverksamhet, 43 680 euro i understöd för idrottsverksamhet och 24 157 euro i understöd för ungdomsverksamhet. Kultur- och fritidstjänsterna bistod Lovisa Föreningar rf genom att betala hyran för Kompanjonshuset Hörnan. Kultur- och fritidstjänsterna understödde också bland annat Sibeliusedagarna.	
	Vi ökar användningen av erfarenhetsexperter i olika tjänster.	Genomförd verksamhet.	Vi använder oss av erfarenhetsexperter inom missbrukarvården.	
	I samarbete med aktörer inom tredje sektorn lyfter vi fram positiva modeller från frivilligarbetet för att främja välfärd.	Genomförd verksamhet.	Verksamheten genomfördes inte på normalt vis på grund av coronaviruspandemin, bland annat vad gäller motionskompisarna för äldre och mormor- och morfarverksamheten i skolor och daghem.	
	Vi bygger upp en livsstil med mer motion (projektet I rörelse).	Vidtagna åtgärder.	Staden fick 2021 understöd för projektet Småbarnspedagogiken i rörelse, Studier i rörelse och Vuxna i rörelse. Projekten omfattar åtgärder för att öka den dagliga fysiska aktiviteten, till exempel utbildning och anskaffning	

			av utrustning, försök med nya verksamhetssätt samt evenemang.	
	Vi bygger och sanerar idrottsanläggningar årligen. Vi stöder föreningarna i byggandet av idrottsanläggningar med beaktande av olika åldersgrupper.	Vidtagna åtgärder.	Staden byggde inga nya idrottsplatser 2021.	
	Vi utvecklar familjecentralens träffplatsverksamhet vidare.	Genomförd verksamhet, antalet deltagare.	På grund av coronavirusläget sköts ordnandet av gruppverksamheten, babyklubben, upp till början av september. Besökarantalet var i början också litet.	
	Vi stöder Kompanjonshuset Hörnans verksamhet.	Genomförd verksamhet, användningsgrad, antalet deltagare och olika grupper.	I Hörnan samlades det 317 grupper (1 % fler än föregående år) med totalt 2 624 deltagare (-11 %) 2021. Användningstiden uppgick 2021 till totalt 569 timmar (-33 %). På grund av coronaviruspandemin var användningsgraden lägre än tidigare. Hörnan var till föreningarnas förfogande största delen av året, men många föreningar och grupper ordnade inte sina möten eller annan verksamhet. Även gruppstorlekarna var mindre.	
	Vi ordnar föreläsningar om hälsa och välfärd i samarbete med aktörer inom tredje sektorn.	Ordnade föreläsningar, antalet deltagare.	Idrottsväsendet ordnade en konditionstestningsdag tillsammans med Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, i samband med vilken deltagarna fick personlig motionsrådgivning. Antalet deltagare uppgick till 83. Vi ordnade sex distansföreläsningar om välbefinnande för stadens personal.	

			På grund av coronaviruspandemin ordnades det inga föreläsningar om hälsa och välbefinnande på Kompanjonshuset Hörnan. Man ansåg att det inte var tryggt att ordna föreläsningar för större deltagarantal i Hörnan då lokalerna är så små.	
	Stadens kostservice utreder möjlighet att ansöka om Hjärtemärket för matlistorna och ansöker om märket.	Utredningen påbörjas 2021–2022, i bruktagande 2022–2023.	Utredningen har inte påbörjats.	
3. Miljö som stöder välfärd med beaktande av hållbar utveckling				
MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATOR	UTFALL	LÄGE
Vi främjar den trygga miljön och tryggheten och säkerheten i vardagen.	Vårt mål i planeringen av samhällsstrukturen är alltid en hälsosam, trygg, trivsamt arbets- och livsmiljö som vi främjar genom planlösningar, styrning av planläggning och planbestämmelser.	Vi genomför de lösningar som uppstått i samband med deltagandet efter att planen har godkänts.	Utgångspunkten vid planeringen av trafikled och stadens servicebyggnader är att göra dem tillgängliga.	
	Byggnadernas skick.	Respons från användare och konditionskartläggningar.	Utgående från respons från användare effektiverade vi svaren på tjänstebeställningar. Byggnaderna hade dock fortfarande endast ett nöjaktigt skick. Nästan alla byggnadernas skick har granskats, men vi har ännu inte sammanställt uppgifterna i ett mer lätthanterligt format. Vi försökte lyfta fram de viktigaste objekten utgående från den spridda informationen.	

	Tillståndet för inneluften.	Respons från användare.	<p>Vi fick fortfarande rätt många anmälningar om misstänkt dålig inneluft, vilka vi i bemödade oss om att utreda i den mån det var möjligt. Antalet objekt där problemen med inneluften berodde på en brist eller ett fel i byggnaden minskade.</p> <p>En betydande del av resursen användes för att spåra orsaken till problemen med inneluften och för reparationer. Då en allt större del av byggnaderna är grundligt renoverade, minskar problemen med inneluften. Det kommer att ta flera år att uppnå detta.</p>	
	Trygg trafikmiljö.	Antalet skadade i trafiken, respons från användare och konditionskartläggningar.	<p>I Lovisa finns det en verksam förvaltningsövergripande trafik-säkerhetsgrupp, som också består av representanter för polisen och Trafikskyddet samt trafiksäkerhetsexperter från Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Det centrala målet för arbetet är att successivt integrera trafiksäkerhet och främjande av gång och cykling i kommunens olika verksamheter och tjänster.</p> <p>Det är inte bara gatu- och väghållningen som ska förbättra trafiksäkerheten. Bland annat är trafiksäkerhetsfostran i daghem och skolor, markanvändningslösningarna, flera verksamheter inom hälso- och sjukvården samt informeringen av kommuninvånarna delar av det omfattande trafiksäkerhetsarbetet.</p>	

			<p>Enligt preliminära uppgifter skadades fem personer och en person dog i trafiken i Lovisaområdet 2021 (medeltal för 2017–2020: 17 skadade, 1 död). De officiella uppgifterna om trafikolyckor baserar sig på fall som polisen fått vetskap om.</p> <p>Av olyckorna i Lovisa sker cirka en fjärdedel på gatorna i tätorten, resten på landsvägar utanför tätorten. Trafikolyckorna omfattar inte fallolyckor, men det finns många kommuninvånare som beroende på väglaget på vintern råkar ut för fallolyckor, och de medför också betydande sjukvårdskostnader för staden.</p> <p>Vi har gjort kommuninvånarna delaktiga i trafiksäkerhetsarbetet bland annat genom enkäter och evenemang.</p>	
	<p>Vi ökar vardagsmotionen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skicket för lättrafikleder och hur täckande lättrafikledsnätverket är – idrottsanläggningar och parker. 	<p>Respons från användare, vidtagna åtgärder.</p>	<p>Syftet är att i den mån det är möjligt förbättra trafikledens kvalitet, attraktivitet och tillgänglighet i samband med grundliga förbättringar av leden. Vi strävar efter att inkludera byggande av nya leder i investeringsprogrammet och genom det uppmuntra till trygg vardagsmotion.</p>	

	Vi vidtar åtgärderna i tillgänglighets- och framkomlighetsprogrammet.	Vidtagna åtgärder för att främja tillgänglighet.	Stadsfullmäktige i Lovisa stad godkände tillgänglighets- och framkomlighetsprogrammet. En tillgänglighetspromenad ordnades i centrum 23.11.2021.	
	Programmet för att främja gång och cykling och uppnående av programmets mål.	Uppnått/Inte uppnått.	Programmet för att främja gång och cykling utarbetades genom ett förvaltningsövergripande samarbete och blev klart i december. I utarbetandet av programmet ingick en invånarenkät och en verkstad för de förtroendevalda.	
	Vi genomför åtgärdsprogrammet för Lovisa i östra Nylands säkerhetsprogram.	Genomförd verksamhet.	Östra Nylands säkerhetsarbetsgrupp har övervakat genomförandet av respektive kommuns åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet för Lovisa har genomförts väl.	
	Vi minskar miljöbelastning genom att öka sopsorteringen i stadens fastigheter.	Uppnått/Inte uppnått.	Lovisa stads fastigheter har ökat sorteringen av bland annat plast, kartong, papper och bioavfall och minskat förbrukningen av plast, till exempel används inte soppåsar i kontoren. Ungdomsverkstaden har en egen återvinningsplats, där det också finns ett sopkärl för bioavfall. På Lovisa Camping sorterar såväl personalen som turisterna omsorgsfullt allt hushålls-, trä- och målarfärgsavfall och övrigt avfall.	
	Vi lär ut sopsortering i skolorna och daghemmen.	Uppnått/Inte uppnått.	Uppnått.	
	Utbildningar för personalen i identifiering av våld i nära	Antalet utbildningar och deltagare.	Vi ordnade en utbildning på hösten. Vi var tvungna att ställa in vårens utbildning på grund av coronavirusläget.	

	relationer och att föra våldet på tal.		Under 2021 beredde vi en handlingsplan för förebyggande av våld i nära relationer, vilken godkändes av grundtrygghetsnämnden i januari 2022.	
Vi upprätthåller och ökar trivsel i boendemiljön och dess betydelse.	Planlösningar och planer och hur vi genomför dem: till exempel beaktar vi de viktiga platserna i GIS-enkäten och genomför de önskade förbättringarna.	Vi förverkligar de planer som utarbetats utifrån de valda lösningarna.	Vi utförde två GIS-enkäter i samband med planläggningen 2021. Responsen beaktas i den fortsatta planeringen.	
	Städningstalko.	Uppnått/Inte uppnått.	Centralen för näringsliv och infrastruktur brukar ordna en gemensam vårstädning, med vilken centralen uppmuntrar kommuninvånarna att städa bort skräp från närmiljön. Staden har bidragit med sopsäckar och arbetshandskar och sett till att soporna fraktats bort.	
	Vi bekämpar främmande arter.	Uppnått/Inte uppnått.	Samarbetet med byaföreningarna för att avlägsna främmande arter från inventerade områden fungerade fint. I Tessjö bekämpades lupiner, i Forsby jättebasamin och lupiner. Vi samarbetade också med enskilda personer på Sågudden, i Bella och i Forsby. Parkavdelningen bekämpade jättelokor på 13 områden i staden, utöver detta även jättebasalmin, häggmispel, vresros och spansk skogssnigel på olika ställen. Staden har en egen hanteringsplats för avfallet från främmande arter.	

			Vi informerade om saken i lokala medier och i stadens egna kommunikationskanaler. Vi kartlade objekt genom en enkät.	
	Vi skapar ängar för bin och humlor.	Uppnått/Inte uppnått.	Centralen för näringsliv och infrastruktur kartlade lämpliga områden för ängar för bin och humlor.	
	Vi möjliggör odling på odlingslotter.	Uppnått/Inte uppnått.	I närheten av Lovisa centrum fanns det möjlighet att odla på odlingslott på två ställen: i Antby vid Räfsbyvägen och i Nystan vid Ängsgatan.	
	Vi ökar antalet trivsamma och funktionella vistelseutrymmen (offentlig konst, säsongsbelysning, grillplatser, soptunnor, pausbänkar, blomsterrabatter och snygga parker).	Uppnått/Inte uppnått.	<p>På Lovisa Camping ökade vi trivseln bland annat med blomsterrabatter, uppsnyggt gårdsområde, målade ytor, områden med sittplatser och tilläggsbelysning. Grillplatsen med ved var mycket omtyckt.</p> <p>Vi försökte tillgodose de ungas önskemål genom att kartlägga lämpliga områden för skejtning där man kan uppföra ett skyddstak som lämpar sig för laddning av telefoner. Vid planeringen av det nya bostadsområdet i Drottningstranden har syftet varit att skapa trivsamma utomhusplatser och lämpliga platser för bland annat friluftsliv och grillning.</p> <p>Parkerna i centrum fick stenkant, rastplatsen vid Strandvägen fick en perennrabatt, vid Skeppsbron byttes rosorna ut och trottoaren kantades av stenar och Liljendal fick en fårhage.</p>	

			Vid årsskiftet 2020–2021 var ett ljuskonstverk av Alexander Reichstein utställt i Kyrkoparken. Professor Olle Siréns minnesmärke avtäcktes i september. Lovisa konstförening ordnade en miljökonstutställning i Kapellparken under sommaren.	
	Aktuella skyltar, också digital guidning (på nätet, led-skyltar, applikationer).	Antalet kontakter och klagomål och mängden respons.	Med klar och tydlig informering och aktiv uppdatering av uppgifterna på webben och i sociala medier strävar vi efter att minska kundservicens belastning.	
	Vi lyfter upp betydelsefulla historier och personer från Lovisa för att göra invånarna uppmärksamma på dem – gör staden bekant och ökar stoltheten över hembygden.	Positiv synlighet i olika medier, mängden respons.	Museet delade aktivt berättelser om personer och händelser i Lovisa historia på sociala medier. Museet inledde digitaliseringsprojektet. På servern Finna.fi kommer museet att publicera en egen webbplats, där man kan bekanta sig med Lovisa historia genom fotografier och föremål.	
Vi främjar tillgänglighet genom att utnyttja digitala metoder.	Vi tar hand om digital trygghet.	Antalet säkerhetsöverträdelser.	Vi har tagit hand om den digitala tryggheten, inga allvarliga kränkningar skedde under året. Vi lyfte kontinuerligt fram frågan inom personalen.	
	Vi utvecklar elektroniska blanketter i samarbete med centralerna.	Antalet elektroniska blanketter i bruk.	Inom grundtrygghetscentralen var e-tjänsten Klinik den primära kanal i alla hälsorelaterade frågor via vilken man kontaktade centralen. Centralen för näringsliv och infrastruktur tog en elektronisk fastighetsöverlåtelse-tjänst i bruk och beredde ibruktagandet av elektroniska arkiveringstjänster.	

			Stadskanslicentralen gav handledning i användningen av programmet Webpropol.	
	Kundservicechat (chattbot) på stadens webbplats.	Utredning 2021, ibruktagande 2022–2023.	Utredningen inleddes.	
	Elektroniska anmälningar till evenemang, aktiviteter och möjligheten att betala deltagaravgifter på nätet.	Uppnått/Inte uppnått.	I medborgarinstitutet används systemet Hellewi. Inom kultur- och fritidstjänsterna genomfördes dessa tjänster inte.	
	Plattform med information om hobbyverksamheten i Lovisa.	Statistik över kund- och deltagarantal via en webbsida och en applikation.	Uppnåddes inte.	
	Vi utvecklar arbetsformerna inom det digitala ungdomsarbetet.	Uppnått/Inte uppnått.	Uppnått. Digitalt ungdomsarbete utfördes via Discord och sociala medier.	
	Vi inleder rådgivningen och handledningen för östra Nylands social- och hälsovårdscentralsprojekt.	Målen i enlighet med projektet har uppnåtts.	Beredningen inleddes under 2021, rådgivningen och handledningen inleddes 2022.	
	Vi tar i bruk den elektroniska kontaktkanalen Klinik Pro jämte applikationer.	Applikationen har tagits i bruk.	De närstående kan ta kontakt via KlinikPro i frågor som berör deras anhöriga; tjänsten styr meddelandena till de rätta personerna i centralen.	
	Vi tar elektroniska inkomstutredningar i bruk inom småbarnspedagogiken.	Uppnått/Inte uppnått.	Uppdateringen av småbarnspedagogikens kundprogram har fördröjts. Elektronisk inkomstutredning har ännu inte tagits i bruk.	
	Vi tar i bruk en elektronisk familjecentral som en del av projektet ITUA.	Den elektroniska familjecentralen är i bruk.	Vi bereder den elektroniska familjecentralen som en del av ett riksomfattande projekt. Portalen fick	

			namnet Omaperhe.fi. Familjecentralen bereddes under 2021 och används på prov vintern 2022.	
	Vi beaktar jämlika möjligheter att delta i virtuella evenemang.	Evenemang, deltagare, utrustning.	<p>Vi ordnade Kalevaladagens fest, byakvällar och kvällar mot mobbning på distans eller som hybridevenemang. En del av stadsfullmäktiges sammanträden var elektroniska, och det var möjligt att följa alla sammanträdena direkt på webben.</p> <p>Vid informationen om evenemangen gav vi så tydliga anvisningar om deltagandet som möjligt.</p>	